

Knokstraat, Desselgem (gemeente Waregem)

Programma van Maatregelen

Auteur:

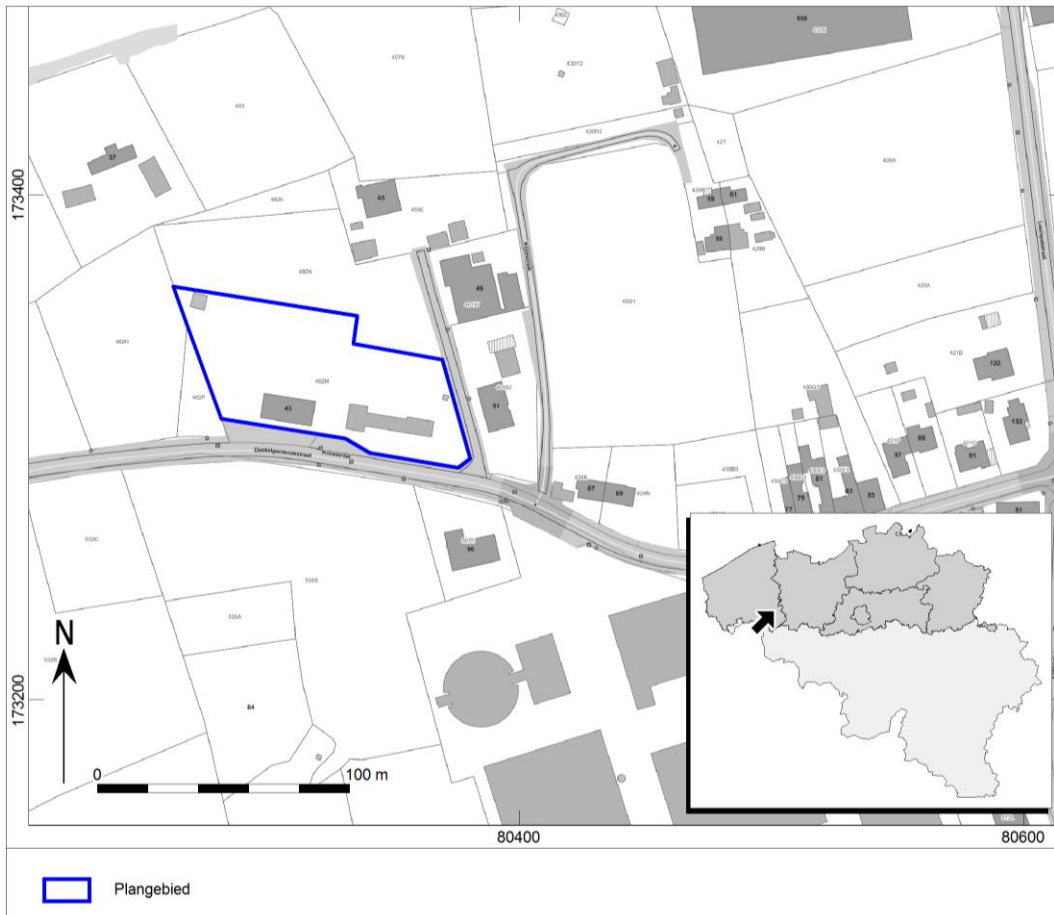
Jeroen Vermeersch

Autorisatie:

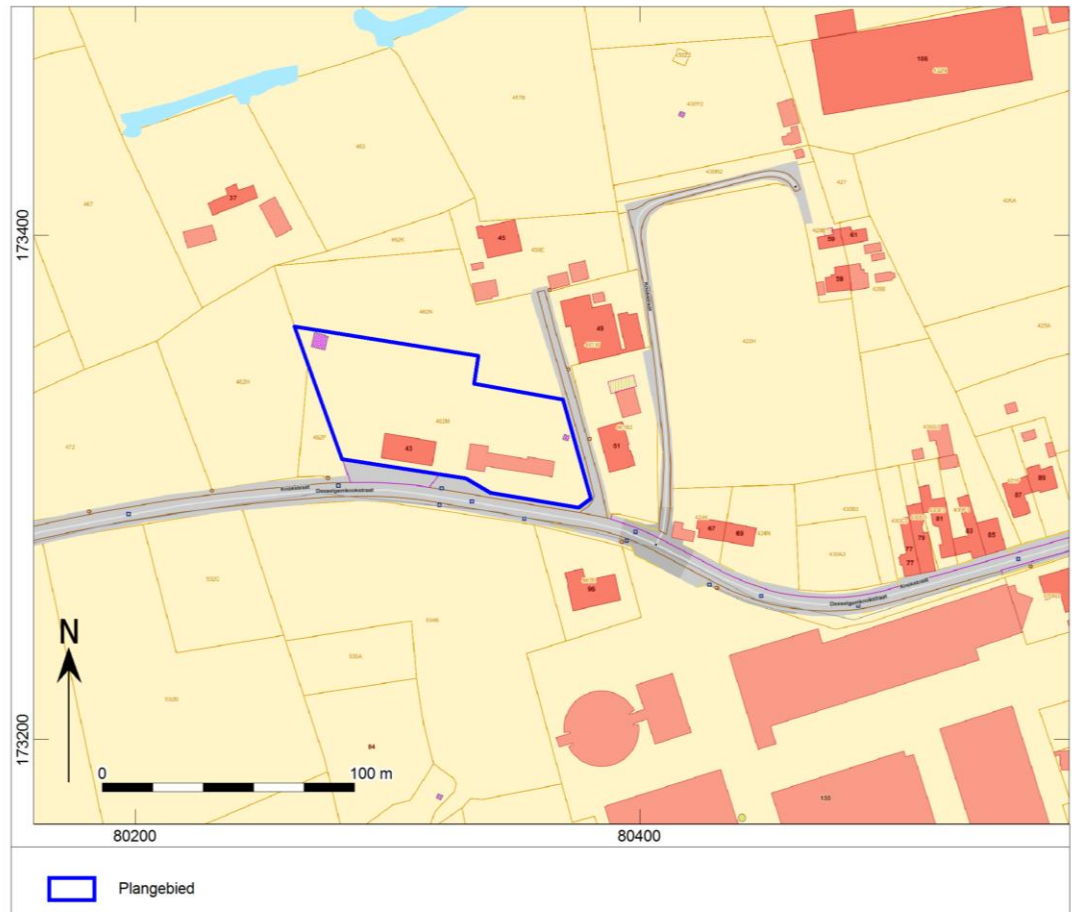
J.A.G. van Rooij (OE/ERK/Archeoloog/2017/00169)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in april 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Knokstraat te Desselgem (gemeente Waregem;afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen plannen om een nieuw gebouw te bouwen binnen het hoogspanningsstation van Desselgem.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Afb. 2. Aanduiding van het plangebied (in blauw).

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Het plangebied is gelegen op een hoogte van ca. 17m +TAW. De ondergrond van het terrein is tijdens het Quartair gevormd. Deze afzettingen hebben een minimale dikte van 9 meter. De ondergrond bestaat onderin uit fluviatiele afzettingen uit het Laat-Pleistoceen die vervolgens zijn afgedekt met een combinatie van lemig eolisch zand uit het Laat-Pleistoceen en hellingsafzettingen uit het Quartair.

De precieze dateringen van deze afzettingen is voor dit gebied echter niet goed gekend.

Uit de latere prehistorie (Mesolithicum tot en met Metaaltijden) en de Romeinse periode blijkt bewoning in de omgeving zich voornamelijk geconcentreerd te hebben langsheen de Leie, ongeveer 3,5 km ten westen van het plangebied.

Tijdens de Vroege Middeleeuwen zijn er in de omgeving verschillende bewoningskernen gekend. Het plangebied was toen hoogstwaarschijnlijk in gebruik als bosgebied, gekend als het Methelawoud. Vanaf ca. 1000 begon men dit bos te ontginnen om de gronden in gebruik te nemen als akker. De hoeve ter Hulst, gelegen net ten oosten van het plangebied gaat vermoedelijk terug tot deze ingebruikname van de gronden in de 11de of 12de eeuw. Er wordt gesteld dat de Knokstraat oorspronkelijk door het woud liep, en bijgevolg van vroegmiddeleeuwse datering is. De hoeve moet in de 11de of 12de eeuw in elk geval aansluiting hebben gehad met deze straat. Bewoning op het perceel van het plangebied is echter niet gekend. Uit de cartografische bronnen van de 17de eeuw blijkt het plangebied in gebruik te zijn als akker. Er kan met enige zekerheid gesteld worden dat dit eveneens teruggaat tot de Late Middeleeuwen.

Vanaf de Nieuwe Tijd worden er verschillende nieuwe hoeven in de omgeving bijgebouwd die de passen in het kader van de verdere ingebruikname van het land voor landbouw. Dit is duidelijk te zien op de

historische kaarten. Pas in de laatste decennia is het plangebied in gebruik genomen als hoogspanningspost, wat blijkt uit luchtfoto's uit de jaren 1970.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

2° de afwezigheid van een archeologische site:

Het plangebied is gelegen op een ondergrond dat tijdens het Quartair gevormd is. Deze bestaat bovenaan uit fluviatiele afzettingen uit het Laat-Pleistoceen die vervolgens zijn afgedekt met een combinatie van lemig eolisch zand uit het Laat-Pleistoceen en hellingsafzettingen uit het Quartair.

De precieze dateringen van deze afzettingen is voor dit gebied echter niet goed gekend. Men kan vermoeden dat er nabij deze fluviatiele afzettingen prehistorische bewoning uit het Laat-Paleolithicum mogelijk was. Indien aanwezig zullen deze resten afgedekt zijn door de eolische afzettingen en/of de hellingsafzettingen die bovenop deze oudere sedimenten zijn terecht gekomen. Er is dus een potentie op het aantreffen van dergelijke resten. De geologische boorgegevens geven echter onvoldoende informatie over de diepte waar deze lagen kunnen bevinden.

Uit de latere prehistorie (Mesolithicum tot en met Metaaltijden) en de Romeinse periode blijkt bewoning in de omgeving zich voornamelijk geconcentreerd te hebben langs de Leie, ongeveer 3,5 km ten westen van het plangebied. Resten in of nabij het plangebied uit deze periode is niet gekend. De kans op het aantreffen van resten of sporen is ook veeleer klein te noemen vanwege het feit dat het plangebied bebost gebied was.

Tijdens de Vroege Middeleeuwen zijn er in de omgeving verschillende bewoningskernen gekend. Het plangebied was toen hoogstwaarschijnlijk in gebruik als bosgebied, gekend als het Methelawoud. Vanaf ca. 1000 begon men dit bos te ontginnen om de gronden in gebruik te nemen als akker. De hoeve ter Hulst, gelegen net ten oosten van het plangebied gaat vermoedelijk terug tot deze ingebruikname van de gronden in de 11de of 12de eeuw. Er wordt gesteld dat de Knokstraat oorspronkelijk door het woud liep, en bijgevolg van vroegmiddeleeuwse datering is. De hoeve moet in de 11de of 12de eeuw in elk geval aansluiting hebben gehad met deze straat. Bewoning op het perceel van het plangebied is echter niet gekend. Uit de cartografische bronnen van de 17de eeuw blijkt het plangebied in gebruik te zijn als akker. Er kan met enige zekerheid gesteld worden dat dit eveneens teruggaat tot de Late Middeleeuwen.

Vanaf de Nieuwe Tijd worden er verschillende nieuwe hoeven in de omgeving bijgebouwd die de passen in het kader van de verdere ingebruikname van het land voor landbouw. Dit is duidelijk te zien op de historische kaarten. Er wordt echter niet verwacht dat er archeologische resten of sporen uit de Middeleeuwen of Nieuwe Tijd binnen het plangebied zullen aangetroffen worden.

3° de impactbepaling:

Bij de werkzaamheden worden een nieuwe relaiszaal gebouwd die een fundering zullen hebben van ca. 0,8 m –mv. De bijkomende oppervlakte die hierdoor zal verstoord worden bedraagt ca. 140 m². De andere nieuwe constructies zullen plaats vinden binnen reeds verstoorde grond.

Gezien de toekomstige versterking beperkt blijft qua oppervlakte en diepte, is de potentie op het aantreffen van archeologische resten verwaarloosbaar. Er is dan ook een erg kleine kans op kenniswinst.

Er dienen bijgevolg geen maatregelen getroffen te worden, er wordt geen programma van maatregelen opgemaakt. Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert om het plangebied dan ook vrij te geven.